

Telefonautomater.

För att i vidsträcktaste mån bereda allmänheten tillfälle till lätt tillgänglig och billig telefonering har man flerstädes infört s. k. telefonautomater, d. v. s. telefonapparater, försedda med en särskild anordning, genom hvilken ett i apparaten inlagdt mynt vid sitt nedglidande i kassalådan åstadkommer vissa signaler, som kunna uppfattas af telefonisten å vaxelstationen och utgöra kontroll af erlagd afgift. Äfven i vårt land hafva dylika apparater kommit till användning och genom rikstelefonens försorg redan blifvit i stort antal på lämpliga ställen uppsatta.

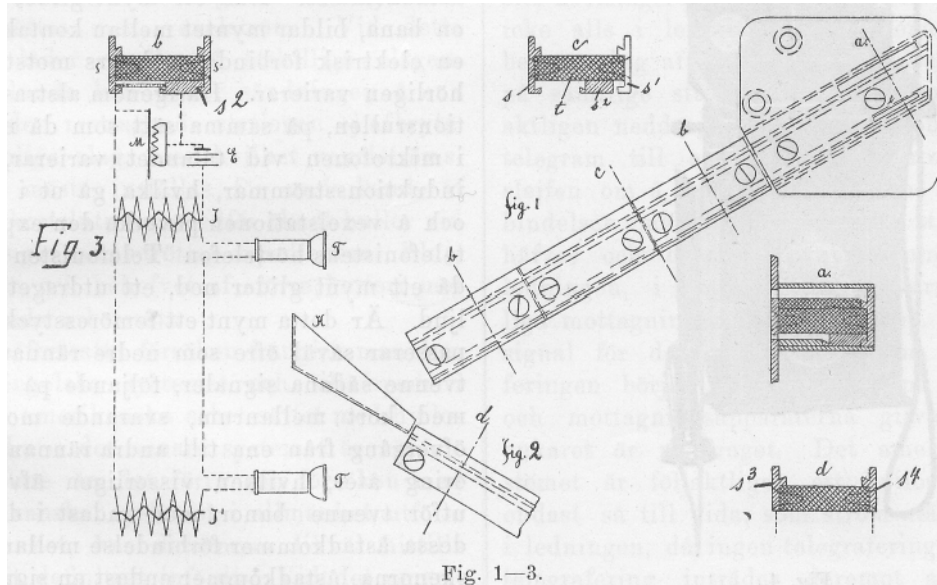

Fig. 1—3.

utgöras af tvenne nedglidningsrännor för mynten (figg. 1 och 2), ställda i vinkel mot hvarandra och med en lutning af ungefär 30' mot horisontlinjen. Den öfre rännan har tvenne spår, ett öfre för femöringar och ett undre för 10-öringar, den nedre rännan, af hvilken i fig. 2 endast en del är synlig, endast ett spår för mynt af det förra slaget. Hvarje spår är sammansatt af tvenne messingsskenor s_3 s_4 (se skärm. d fig. 2), sammanhållna och isolerade från hvarandra medels ett ebonitstycke samt försedda å den inåt vända sidan med åsar, hvilka uppbära myntet vid dess nedglidning. Uti det öfre rännssystemet äro skenorna s_1 bredare samt försedda hvardera med tvenne åsar, såsom skärm. b till fig. 1 visar. Dessutom är här en tredje skena s_2 fästad på undre sidan af det isolerande föreningsstycket. Härigenom bildas tvenne spår, ett öfre, till bredden af passad för det större myntet, och ett undre med lagom bredd för tioöringar. I den nedre rännan är afståndet mellan skenorna afpassadt för femörestycken. Ett mynt af detta slag kommer följaktligen att passera först den öfre och derefter den nedre rännan, hvarvid öfvergången mellan rännorna förmedlas af skålen K . En tioöring kommer åter att glida utför undre spåret i öfre rännan, öfverföres derefter medels skålen K till nedre rännan men glider uti denna ej på skenorna utan på eboniten, då mellanrummet mellan skenorna här är för stort för detta mynt. Efter att hafva passerat rännorna nedfalla mynten i kassalådan.

Fig. 3 visar, huru ledningarna äro anordnade uti nu i fråga varande apparat. Som synes, har ingen rubbning behöft ifrågakomma uti telefonapparatsens vanliga förbindelser. Hvad som tillkommit är endast det, att kontaktskenorna till hvarje glidningsbana blifvit förenade med hvar sin af mikrofonens ytterkontakter. Telefonapparatsens aptering såsom automat har vid förevarande konstruktion ej medfört den olägenheten, att en eller flere rörliga, och därför opålitliga, kontakter inkommit i talledningen; en olägenhet, som vid andra automatkonstruktioner ofta förekommer.

Det är nu lätt att förstå, huru den signal, hvilken tjenar som kontroll af erlagd afgift, åstadkommes. När ett mynt glider ned utför en bana, bildar myntet mellan kontaktskenorna en elektrisk förbindelse, hvars motstånd oupphörligen varierar. Härigenom alstras i induktionsrullen, på samma sätt som då motståndet i mikrofonen vid talandet varierar, en serie induktionsströmmar, hvilka gå ut i ledningen och å vaxelstationen påverka den expedierande telefonistens hörtelefon. Telefonisten hör alltså, då ett mynt glider ned, ett utdraget rasslande ljud. Är detta mynt ett femörestycke, hvilket passerar såväl öfre som nedre rännan, hör hon tvenne sådana signaler, följande på hvarandra med kort mellanrum, svarande mot myntets öfvergång från ena till andra rännan. En tioöring åter, hvilken visserligen äfven glider utför tvenne banor men endast i den ena af dessa åstadkommer förbindelse mellan kontaktskenorna, åstadkommer endast en signal. Telefonisten är följaktligen i stånd att kunna kontrollera, det såväl ena som andra myntet blifvit i automaten inlagdt.

Den telefonautomat, af hvilken telegrafverket betjenar sig, utmärker sig genom synnerlig enkelhet i anordningen och pålitlig funktionering. Apparaten, hvilken är konstruerad af ingenjören vid telegrafverkets verkstad J. Avén, liknar till det yttre (se fig. 4) en vanlig telefonapparat af verkets modell. Till höger upptill synas inläggningsöppningarna för 10- och 5-öresstycken, till höger nedtill kassalådan, något utdragen, samt det till densamma hörande låset. På baksidan äro de egentliga till signalanordningen hörande delarna monterade. Dessa delar

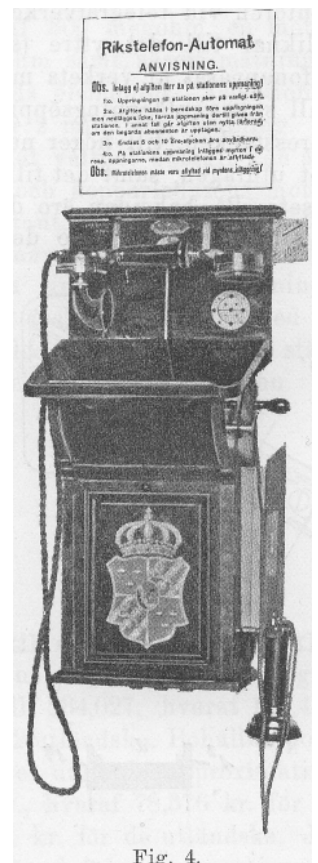

Fig. 4.

I fig. 1 är ock en annan anordning af det öfre rännsystemet antydd. Det öfre spåret för femöringar tänkes nemligen der afdeladt i tre stycken, af hvilka endast ändstyckena men ej mellanstycket hafva sina kontaktskenor inkopplade, på sätt fig. 3 anger. Den undre rännan (fig. 2) behöfs i detta fall icke. Äfven här åstadkommer tydligen en femöring tvenne åtskilda signaler; en tioöring åter, för hvilken spåret är fortlöpande, föranleder endast en signal.

Enligt nu angifna princip kan man naturligtvis anordna spår för flere olika myntsorter samt åstadkomma en för hvarje myntsort karaktäristisk signal.

Bilaga till Kongl. Telegrafstyrelsens Månads-Cirkulär, Nr 10, Oktober 1899